

סוסיא: קהילה בסכנה מיידית של העברה בכפייה

יוני 2015

עובדות

- סוסיא הוא יישוב פלסטיני בנפת חברון, שבדרום הגדה המערבית הכבושה. כיום שוכנות בו 55 משפחות גרעיניות, החיות במקום זה עשרות בשנים, על אדמה שלטענתן היא רכושן הפרטי.
- בתי מחצית מהמשפחות הללו (28) וכל מבני הציבור ביישוב ממוקמים בשטח C, שבו מחזיקה ישראל בשליטה המלאה על התכנון והאיזור, ואילו יתר המבנים ממוקמים בשטח B.
- ב־1986 הכריזו הרשויות הישראליות על אזור המגורים המרכזי בסוסיא כעל אתר ארכיאולוגי ופינו את כל תושביו. רוב התושבים שעברו לגור כמה שהוגדר לימים שטח C נעקרו שוב בשני גלי הרס מבנים, ב־2001 וב־2011, שנומקו בהיעדרם של היתרי בנייה.
- צווי הריסה תלויים ועומדים נגד כל 170 המבנים הממוקמים בשטח C, הכוללים בין היתר 32 אוהלים וצריפים המשמשים למגורים, 26 מחסים לבעלי חיים ועוד 66 מבני שירותים המשמשים משפחות, עשרים בורות מים ועשרים בתי שימוש, שתי מרפאות, בית ספר וכן ילדים. כחציית ממבנים אלה מומנו על ידי תורמים בינלאומיים וניתנו כסיוע הומניטרי.
- ההתנחלות הסמוכה, המכונה אף היא סוסיא, הוקמה ב־1983 תוך הפרה של המשפט הבינלאומי. מתגוררים בה כאלף בני אדם, שחלקם חיים במאחז לא מורשה שהוקם ב־2002 במרכז היישוב הישן שהוכרז אתר ארכיאולוגי.
- עד לסוף שנות התשעים הקצו הרשויות הישראליות אדמות בשטח של יותר מ־1,500 דונם לפיתוח ההתנחלות סוסיא (הגבולות המוניציפליים), שטח גדול פי חמישה משטחה הבנוי של ההתנחלות כיום.
- בשל אלימות והפחדה שיטתיות מצד מתנחלים, לתושבי סוסיא גישה מוגבלת אם בכלל לאדמות בשטח של יותר מאלפים דונם, המהוות כשני שלישים משטחי החקלאות והמרעה של הקהילה.
- ב־2014 בלבד הושחתו וניזוקו, לכאורה בידי מתנחלים, כ־800 עצי ושתילי זיתים השייכים לתושבים הפלסטינים של סוסיא.
- תושבי סוסיא מוציאים עד שליש מהכנסתם על מים המובלים במכליות: 25 ש"ח למטר מעוקב, שהם פי חמישה מהסכום שמשלמים המתנחלים בהתנחלות הסמוכה, המחברים לרשת המים.

נאלצים התושבים להסתמך על איסוף מי גשמים ולקנות ביוקר מים המובלים במכליות. בדומה לכך, היישוב אינו מחובר לרשת החשמל ותלוי בלוחות סולאריים למאור ולחימום.

התעללות והפחדה שיטתיות בידי מתנחלים צמצמו יותר ויותר את גישתם של בני אדם לאדמות חקלאות ומרעה, ופגעו במחיתם ובביטחונם. תקריות שתועדו בשנים האחרונות כללו מכות, הטרדות מילוליות, השחתת רכוש, מניעת גישה והשתלטות על אדמה. את המצב הזה מחריפה עוד יותר אכיפת החוק הבלתי מספקת של הרשויות הישראליות על מתנחלים אלימים. בניצח דחה עתירה שהגישו תושבים בשנת 2010 בדרישה להבטיח להם גישה לאדמותיהם ולפנות מתנחלים מאזורים שהם השתלטו עליהם והחלו לעבדם. עם זאת, כדי להבטיח את גישתם של חקלאים למספר חלקות (חלק קטן מהאדמה הנדונה) אסרו הרשויות על מתנחלים להיכנס לחלקות אלה.

ככוח הכובש בגדה המערבית, מוטלת על ישראל החובה החוקית להגן על האוכלוסייה האזרחית הפלסטינית ולנהל את השטח לרווחתה של אוכלוסייה זו. המשפט הבינלאומי אוסר על העברה או עקירה בכפייה של אזרחים ועל הרס רכוש פרטי. כן אוסר המשפט הבינלאומי על העברת אוכלוסיית הכוח הכובש לתוך שטח כבוש, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בהקמת התנחלויות.

1. סכנה מיידית להעברה בכפייה מרחפת מעל ראשיהם של תושבי סוסיא בשטח C. כל המבנים הממוקמים בשטח C קיבלו צווי הריסה, וניתן ליישם בכל רגע. בנוסף, הרשויות הישראליות הודיעו לאחרונה על כוונתן "להעביר" קהילה זו לאתר סמוך. הצווים, תוכנית הרשויות, והגבולות המוטלות זה מכבר על גישה לשירותים בסיסיים ולשטחי מרעה והפחדה שיטתית בידי מתנחלים - כל אלה יחד דוחקים את רגלי התושבים ומעוררים חששות בדבר העברה בכפייה.

2. מן התושבים נמנע תכנון נאות והם מתמודדים עם אפליה. שוב ושוב נפסלו תוכניות מתאר שהגישו התושבים לרשויות הישראליות, ואשר יאפשרו הוצאת היתרי בנייה על האדמה שבבעלותם. עתירה שהוגשה לבניצח נגד הפסילה תלויה ועומדת, אם כי בניצח סירב להוציא צו ביניים שיקפיא את ההריסות עד לפסיקה בעניין. לעומת זאת, ההתנחלות סוסיא הסמוכה קיבלה תוכנית מתאר נדיבה המאפשרת פיתוח דיוור ותשתית. אף על פי שהמאחז הסמוך הוקם בלא היתרים, הרשויות חיברו אותו לרשתות המים והחשמל ונמנעו מאכיפת צווי הריסה תלויים ועומדים לגביו.

3. תנאי חייהן של המשפחות בסוסיא לא בטוחים ומעוררים באופן קיצוני. בעקבות הריסת בתיהן בשנים קודמות ואי יכולתן להשיג היתרי בנייה מתגוררות רוב המשפחות במחסים זמניים (אוהלים וצריפים) שכמעט ואינם מגנים עליהן מפני פגעי מזג האוויר. הרשויות הישראליות סירבו לחבר את הקהילה לרשת המים או להתקין נקודת מילוי מים, ובשל כך

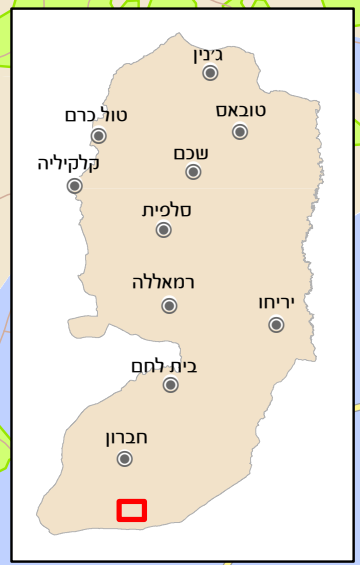

סוסיא: קהילה בסכנת העברה בכפייה

קינאן ראבר

חילת סאלח

ג'ורת אל ג'ימל
השטח המוצע על ידי המנהל האזרחי הישראלי להעברה

האתר המקורי של היישוב

מאחז בית הכנסת הקדום

בסיס צבאי

מרפאה

משחקים מגרש

קהילתי מרכז

סולאריים לחות

סוסיא

מרפאה

בית ספר

מועצת הכפר

ההתנחלות סוסיא

317

מקרא

- גישת פלסטינים נשללה
- תוכנית מתאר לסוסיא (נפסלה)
- שטח בנוי פלסטיני
- שטחי A, B
- שטח בנוי של התנחלות
- מאחז ישראלי
- שטח שכניסת ישראלים אליו אסורה
- גבול מוניציפלי של התנחלות
- שטח C

